

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/255

KARAR NO : 1984/340

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte,1402 sayılı yasanın değişik 13.maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Osman Gösterişlioğlu

O L A Y : Olay günü (4.6.1978) yakınıcının evinin önünde bulunduğu sırada sanığın üzerini aradığı, bir süre tartıştıktan sonra taşıdığı silahla yakınıcının ayakları arasına ~~sikşha~~ bir kez ateş ettiği iddiasıyla Ankara C.Savcılığı'nca eylemine uyan 6136 sayılı yasanın 13.,TCK.nun 466/2.,40.maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

Ankara 8bAsliye Ceza Mahkemesi:30.1.1979 günü,1978/584 Esas,1979/87 Karar sayı ile;atılı suçun sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin bulunduğu ve şiddet eylemlerinden olduğu,

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:11.2.1981 günü, 1980/753 Esas,1981/158 Karar sayı ile;atılı suçların 1402 sayılı yasanın değişik 13.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermediği,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasanın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Dosya,Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin 25.3.1982 günlü,1980/753 esas sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Mustafa Aksoy,Türkân Güven,Necati Karakış,Ergun Argon ve Yavuz T.Özgen'in katılmaları ile yaptığı 18.6.1984 günlü toplantıda,geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

.../...

Suç Ankara ilinde 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce,4.6.1978'de işlenmiştir.

Olay,sanığın sol ve yakınıcısının ise sağ görüşlü olması nedeniyle ideolojik görüş ayrılığından kaynaklanmakta olup,bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

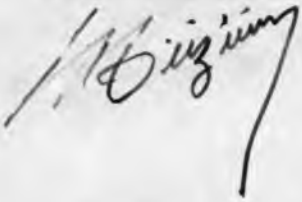
Ancak suçun,1402 sayılı yasanın değişik 13/a maddesinde öngörülen süre dışın-
da işlenmesi,değişik 13/b maddesinde öngörülen ortak genel amaç bağlantısının olayda gerçekleşmemesi nedenleriyle davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle,Ankara 8.Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,bu nedenle Ankara 8.Asliye Ceza Mahkemesi'nin 30.1.1979 günlü,Esas 1978/584, Karar 1979/87 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,18.6.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

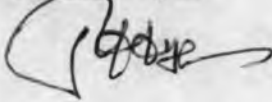
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y.İsmet Ayer

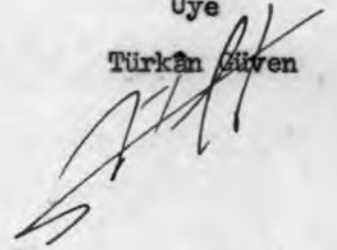
Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Türkân Güven

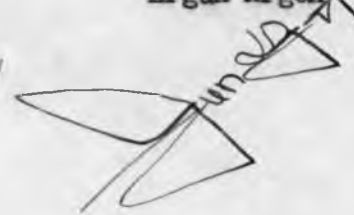
Üye

Necati Karakış

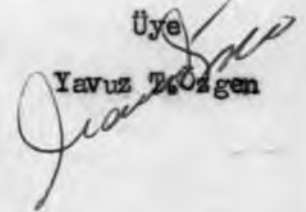
Üye

Ergun Argon

Üye

Yavuz Özgen

D/E

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET : Sıkıyönetim ilan ve faaliyet-
lerine ilişkin bulunmayan davanın adli
yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ESAS NO : 1982/243

KARAR NO : 1984/339

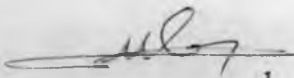
K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : M.Ali Gökaya ve arkadaşları.

OLAY : 6.4.1980 günü görevli memurlarca durumlarından şüphelenilen şahısların üzerlerinde yapılan aramada, sanık Cengiz Özkul'da 7.65 mm çaplı Brovning tipi fişek yatağı dahil 7.65 santim namlu uzunluğunda tekli fişek atar kalem biçiminde 6136 sayılı yasanın kapsamına giren türde bir adet ateşli silah, sanık Erol Torun'da bir adet toplu tabanca namlusu ve bir adet 9 mm çaplı Barabellum tipi el dolgusu fişek ile 7.65 mm çaplı Alman yapısı Geco marka Brovning tipi bir adet fişek ve 7.65 mm çaplı Brovning tipi Alman yapısı Geco marka fişeklere ait bir adet patlatılmış kovan bulunduğu, sanık Cengiz Özkul'un bu tabancayı yanında bulunan ve üzerinde mermisi ile silah aksamı çıkan Erol Torun'dan aldığını, tabancanın krokisini çizdiğini ve tornacı olduğu için bu silahtan iki tane yapıp memleketine götüreceğini, sanık Erol Torun ise kendisine ait olan bu tabancayı Mehmet Ali Gökaya'dan aldığını, Murat Karagöz'ün bu tabanca ile bir el ateş ettiği, mermi boşkovanının bu atıştan olduğu, Geco marka mermisini de tabanca ile kendisine verdiği, sanık Murat Karagöz Erol Torun'da gördüğü bu tabanca ile boş arsada havaya doğru çevirip bir el ateş ettiğini, sanık Aydın Mertoğlu Cengiz ve Erol ile bir rastlantı olarak bir arada bulunurken yakalandığını, sanık Mehmet Ali Gökaya ile Diyarbakırlı Hamdi diye birisinden bu tabancayı 4 bin liraya satın aldığını ve aldığı fiyata Erol Torun'a verdiğini, getirildikleri Karagömrük Emniyet Başkomiserliğinde açıkladıkları, sanıkların bu suretle 6136 sayılı yasaya aykırı tutum ve davranışlarda buldukları İstanbul C. Savcılığınca iddia olunarak eylemlerine uyan 6136 sayılı yasa'nın Mehmet Gökaya için 12/1-2., Cengiz Özkul ve Erol Torun için 12/1-2-son., TCK.nun 62., Cengiz Özkul, Erol Torun, Murat Karagöz, Aydın Mertoğlu için 6136 sayılı yasa'nın 13/1-son maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

.../...

İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi:28.11.1980 günü,1980/122-427 sayı ile;sanıklara atılı 6136 sayılı yasa'nın 12/1-2.maddelerine uyan eylemlerin 1402 sayılı sıkıyönetim yasasının 13/a maddesi uyarınca sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:8.12.1981 günü, Esas 1980/1237,Karar 1981/941 sayı ile;atılı suçun 6136 sayılı yasa'nın 13.maddesine uygun bulunduğu ve sıkıyönetim ilânına neden olan fiillerle organik bir bağ içerisinde bağlantısının bulunmadığı,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Dosya,Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın 24.3.1982 günlü,U.Ev.No:1982/984 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Mustafa Aksoy,Türkân Güven,Necati Karakış,Ergun Argon ve Yavuz T.Özgen'in katılmaları ile yaptığı 18.6.1984 günlü toplantıda;geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç İstanbul ilini de kapsamına alarak 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden sonra,6.4.1980 gününde işlenmiştir.

Görevli yargı yerini belirlemede suçun sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesi nedeniyle 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesinin gözönünde tutulması gerekir.

Anılan maddenin uygulanmasının önkoşulu ise bu maddede sayılan suçların "sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin" olarak işlenmesidir.

6136 sayılı yasa kapsamına giren suçlar 15.maddenin (f) fıkrasında yer almaktadır.Suçun,sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunup bulunmadığına gelince;öncelikle sanıklara atılı eylemin niteliğinin araştırılması gerekir.Zira mahkemeler uygulanması istenen yasa maddeleri ile değil eylemle bağlıdırlar.Olay durumlarından şüphe edilerek üzerlerinde arama yapılan kişilerden Cengiz Özkulda 6136 sayılı yasa kapsamına giren türde bir adet ateşli silâh ile iki adet fişek ve bir adet boş kovan bulunmasından ibarettir.

Her ne kadar sanıklardan ikisinin 6136 sayılı yasanın 12/1.maddesi ile cezalandırılması istenmekte ise de;iddianamedeki olayın anlatış biçimi ile dosyada yer alan diğer

.../...

ulu

belgeler ve anlatımlardan, sanıkların eylemlerinde silâh ticaretine ve yayılmasına dayanan bir nitelik bulunmayıp, sadece bireysel bir olay ölçüsünde kaldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda sanıklara atılı suçun sübutu halinde eylemlerine 6136 sayılı yasanın 13/1.maddesinin uygulanması gerektiğine göre, suçun 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesini önkoşulu olan sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunup bulunmadığı konusunu içerip içermediği araştırılmalıdır.

İncelenen dosya içeriğinde, söz konusu tabancanın bireysel ve örgütsel olaylarda kullanıldığını gösteren veya bu amaçla bulundurulduğunu kanıtlayan hiçbir belge ve bulguya rastlanmamıştır.

Bu nedenle, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmayan suça ait davanın adli yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 28.11.1980 günlü, 1980/122-427 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 18.6.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Türkân Güven

Üye

Necati Karakiş

Üye

Ergun Argon

Üye

Yavuz Tozgen

27.6.1984

D/E